

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben hához hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétvége
ünnepe után napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok visszam-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 84. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1913. április 12.

Az új járadéktípus.

(K. Ö.) A lapok hiradása szerint az új államkölsön kedvező fogadtatásra talált. Tekintve az előzetes bejelentéseket, a jegyzések túl fogják haladni a várt eredményt. Az aláírási felhívásnak feltételei mindenestre olyanok, melyek a tőkebefektetéssel szemben táplált igényeket kielégíteni képesek. Nemcsak a magasabb kamat, de még inkább az átvételi árfolyam oly hozadékot biztosít, mely a részvénytapirok kedvezése mellett is figyelemre méltó. Azért egy cseppet sem csodálkozunk, hogy a kölsönt tetemesen túl fogják jegyezni. Mert pénz mindig van. Csak az a kérdés, kinek hitelezünk.

Bár látszólagosan így minden rendben volna, két szempontból akarjuk az új államkölsön kibocsátását megvilágítani. Az egyik az új kamathozadék, a másik az államkölsönök fedezésének módja.

Az új államkölsön új járadéktípust létesít. Hol vannak azok a boldog idők, mikor a 4 százalékos koronajáradék parin felül jegyzett. Ma a koronajáradék 48 százalékos kamatoz és így eleve ki volt zárva, hogy az új kölsön 4 százalékos járadék mellett elhelyezhető lesz. Pénzügyi körökben ötmilliárd koronára becsülik az államok kölsön-szükségleteit és így alig van remény, hogy a járadékárfolyam a közel jövőben megjavuljon, annál kevésbé, mivel a mobiltőke az ipari részvényeket keresi fel és teljesen elhanyagolja a járadékpiacot. Bizonyítja ezt az a körülmény, hogy éppen az ipari államok küzködnek az alacsony járadékárfolyamokkal. Bár tehát a pénz és járadékpiac min-

denben igazolja az új járadéktípust, mégis rá kell mutatnunk azokra a következményekre, melyet az új járadéktípus a pénzpiacra gyakorolni fog.

Az új járadéktípus mindenképp előtt hátrányos befolyást fog gyakorolni meglévő járadékainkra. Mindinkább megfogy azok száma, kik másban, mint állami járadékban nem bíznak. A folytonos árfolyam vesztesség, mely állami járadékaikat éri, bizonytalanná teszi a helyzetet és az a körülmény, hogy az állam a 4 és fél százalékos járadékkal felfelé konvertál, mindenre, csak arra nem alkalmas, hogy valaki 4 százalékos járadékot vásároljon, mert az árfolyamvesztesség révén kiteszi magát annak, hogy tőkéjéből is veszít. A 4 és fél százalékos járadékról is az államnak arra a biztosítékára van szükség, hogy ezt a kölsönt legalább 20 esztendeig sem fogja visszafizetni. Aki állami járadékot vásárol, az az esetleges árfolyamvesztességért kárpótlást talál a magasabb kamathozadékokban.

Az új járadéktípus hátrányosan befolyásolja a jövőbeni államkölsönök felvételét. A pénzpiac hozzászokik az új tipushoz és alig tételizhető fel, hogy az újabb kibocsátásoknál vissza lehessen térni a 4 százalékos járadéktípusra.

Pedig újabb és újabb kölsönökre lesz szükség. Már maga az a körülmény, hogy több mint fél milliárd kincstári jegy van forgalomban, újabb járadékkölsön felvételét tételiz fel. Azért talán igazuk is van azoknak a pénzembereknek, kik azt mondják, hogy az állam ne vegyen fel folyton kisebb kölsönöket, melyek az államhitelnek csak ártanak,

mint az olyan ember hitelének, aki naponta megsarcol bennünket, hanem mondja ki férfias bátorsággal, nekem szükségem van például 1000 millióra de ezt az összeget nem egyszerre, hanem több évre beosztva fogom igénybe venni. A járadék-kibocsátás ez a módja mindenestre feltételeznél, hogy az állam bizonyos időn belül újabb járadékot nem bocsátana ki.

A tanács mindenestre jó lehet. Csak attól tartunk, hogy hiába való minden tanács ott, ahol az ország anyagi erejének mérlegelése nélkül mennek bele az adósságcsinálásba. Az új járadéktípus is a rossz gazdálkodás folyamánya.

Meg lesz a béke.

Most már mindjobban megnyugtatóvá válik a helyzet. Bukaresti hírek szerint egyidőben írják alá Bulgária és Románia között a meg egyezést, Törökország és a szövetségesek között a békekötést.

Albánia felállítása keresztül lesz vive s legfeljebb anyagi segílyt kap a fekete hegyek uralkodója: Nikita.

*

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

A nagyköveti reunion.

London, ápr. 11.

A nagyköveti értekezlet a legközelebbi időre programját már csaknem kimerítette. Most már csak Albánia déli határainak kérdését kell megoldania, a többi kérdéseket vagy direkt tárgyalással fogják az illető miniszterek megoldani, mint például Szkutari-nak Albániához való tartozására vonatkozó határozatot, vagy pedig ezek a kérdések oly kevésbé előrehaladott állapotban vannak, mint

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

például az Égei szigetek kérdése, hogy hetek mulhatnak el és a béke is létrejöhet, mielőtt a nagyköveti értekezlet ezzel a kérdéssel foglalkozhatnék.

A trónörökös és Albánia.

Bécs, április 11.

Az albán komité hódoló táviratára ma érkezett meg Ferenc Ferdinánd trónörökös válasza, amelyben a fenség a hozzáküldött táviratban megnyilatkozó, hazafias érületre és összetartozandóságra valló jó kívánságokért legmelegebb köszönétét nyilvánítja.

Törökország Albánia mellett.

Konstantinápoly, ápr. 11.

Az albán kérdést tárgyalta a „Jeusie Turc“, a következőket írja: Európának csakis Ausztria-Magyarország álláspontjára lehet helyelkedni, mivel ez az egyetlen igazságos bázis. Ha Európa szükségesnek itéli az osztrák-magyar álláspont elfogadásával az albán állam megalapítását, egyben kötelessége az új államnak életképességéről gondoskodni. Mi azt kívánjuk, hogy Albánia elnyerje a követelt territoriumot.

Végzetes tévedés.

Cetinje, ápr. 11.

A hivatalos lap jelenti, hogy a montenegróiaknak a Tarabos legutóbbi ostrománál szenvedett óriási veszteségét az okozta, hogy a szerb tüzérség tévedésből a montenegrói csapatokra lőtt. A szerb tüzérség parancsnoka elfelejtette elrendelni, hogy a mikor a montenegrói katonák előrenyomultak, a tüzelést szüntessék meg.

Vissza Szkutaritól.

Belgrád, április 11

Szkutari mellől jelentik, hogy a szerb csapatok visszaállítása megkezdődött.

Bulgária és Románia.

Páris, április 11.

Pétervárról jelentik: A nagyköveti értekezlet, amely a bolgár-román differenciákkal foglalkozott, tegnap tartotta utolsó ülését, amelyen véglegesen eldöntötte, hogy Szilisztriát a románok kapják meg azzal a feltétellel, hogy a román kormány arra kötelezi magát, hogy a legközelebbi harminc év alatt a legszigorubb semlegességet fogja szemé előtt tartani abban az esetben, ha Bulgária valamely más állammal háborúba keverednék. Bulgária az ezen alapon létrejött megállapodásnak alávetette magát.

A blokád teljes.

Szutomore, ápr. 11.

A Montenegró ellen felállított blokád most már teljes. Montenegró a tenger felől teljesen el van zárva a világtól.

Kiadták a parancsokat a hajók parancsnokainak, akik hosszabb tanácskozás után hajóikra visszatértek.

E közben az angol, a francia és az olasz hajókról kürtjelzések és vezénykiáltások hallatszottak. Lobogókat huztak föl, a melyeket csakhamar lebocsátottak. Matrózok szaladtak a fedélzeten fel és alá, fölszedték a vasmacsákat s az első három hajó csakhamar elindult, élén a King Edvard, utána az Edgar Quinet, majd a Francesco Ferruccio. A Franz Ferdinand zenekara előbb az angol, majd a francia és végül az olasz himnuszot játszotta. Az őrség fegyverbe állott és a három hadihajó a Franz Ferdinand mellett elindult Duleigno felé.

Ezután következett a második hajócsoporthoz, az Aspern, az Ammiraglio Sanbon és az Uláhn torpedóromboló. Ujra fölharogott a kürtjelzés s újra elhangzott a vezényleti kiáltás.

A harmadik csoportot a Zrinyi és a Radetzky alkotta a Dinára torpedórombolóval. Miközben az első két csoport hajói lassan eltűnnek, az alatt a Radetzky és a Zrinyi még mindig jól kivehető. Ez a két hajó a Wolovica fok és Waldino között kivetette vasmacsáját, hogy a partot onnan megfigyelhessék.

Most az angol Dartmouth is elindul északnyugatra a Franz Ferdinand-tól néhány kilométernyire megáll s ott lebocsátja vasmacsáját. Ez az angol hajó az Erzherzog Franz Ferdinand-dal és a Scharfschütz torpedórombolóval teljesíti az ostromzárt Antivári kikötője ellen. Nemsokára észak felől sűrű füstfelhő mutatkozik; a Breslau német hadihajó közeledik Teodo felől és csakhamar déli irányban eltűnik.

A blokád teljes. Délben kiment az antivári kikötőből a Skodra gőzös. A Franz Ferdinand-nak egy bárkája azonnal eléje siet és megállítja. A Skodra kapitánya megmutatja iratait s a Franz Ferdinand tisztje megengedi neki, hogy utját folytathassa. Kevéssel utóbb kijön a kikötőből egy olasz vitorlászajó, de ezt nem állítják meg s megengedik neki, hogy utját folytathassa. Délután négy órakor megengedték egy Bari felől jövő vitorlászajónak, hogy a kikötőbe bemehessen. Egy másik olasz vitorlászajót megállítottak s ennek a hajónak vissza kellett fordulni.

Az antivári kikötőben már csak az Agamemnon görög hajó van, amelyet a háboru kitorése óta a montenegrói kormány rendelkezésére bocsátottak. A megszabott határidő lejártá után ennek a hajónak is el kell majd hagynia a kikötőt.

Az esodékes Lloyd-gőzösek nem érintetik többé a montenegrói és az albán kikötőket.

Tavasza a havas alján.

Irta Nyiri István.

Még tisztán fehérlik a havas teteje; gazdagon tüzi rá sugarait a nap; sűrűen ragyognak rajta a hócsillagok.

Még hűvös lég áramlik az oldaláról, még hideg szél fúj tetejéről a hegyszakadékokon át a falu felé.

A havas oldalán sötét zöld színben dugják ki fejüket a törpefenyők, mintha most kelnének életre; a sziklák hol barnára, hol tarkára vedlettek, hóbundájuk darabokban hever, vagy csuszamlik a völgybe. Ez érdekes tarkaságban fel-fel csillámlik több fűrgé patak, zajongva törtetnek a Körös völgyébe, mintha kisebb, enyhébb vidékre vágyának, hol madárdalos, virágillatos az élet.

Lent a havas alján, tágas völgykatlanban ezerféle színben pompázik a táj: rügyeznek, zöldelnek, virulnak a bokrok, az erdei és a kerti fák. Barna, kopár, tarka sziklák, — fákó vízmosások, — ártól sodrott kötormelések mozaik színén, ősszel lehult sárga, vörös, barnult, megfeketedett falevelek színén fehértröszi nyirfák, hamuszínű bükkfák, barnahajú tölgyek emelkednek. Ezek ágain lángvörös és kellemes zöld színben fakadnak a rügyek s a világos zöldszin sötétzöldre megy át a fenyves határán.

Feketetröszi vadceseresznye fák rózsaszinbe hajló fehér koronákkal magaslanak ki a zöld csipkebokrok, az aranyárga virágu som és lilaszintetű orgonafák közül. A rügytelen hatalmas tölgyek sötét színében vidám hangulatot teremtenek a szilva és körtefák hófehér, az almafák rózsaszínű virágaikkal. Az utak és folyók mentén olivzöld színben diszlenek a diófák.

A zöldülő mezőt különböző színben lepi el a sertés-, kecske-, juhnyáj és tehéncorda, Kolompok és csengők vegyes hangja, bőgés, bégetés, mekegés, pásztorsip, pásztornóta tesz zaja a vidéket; rigófütty, fülemilének, tengelice-dal élénkítik a tájat. A légből magasan kóvályog a kánya, le-lecsap hirtelen a héja és a vérese a kertek alatt csiripelő csirkék közé s nyilsebesen suhan zsákmányával a hegyoldalon zöldelő, viruló fák felé.

Puska roppan, golyó sivit, visszhangzik a zaj. Megretten s egyszerre ad hangot minden nyáj és madár. Szárnycsattogások után szárnyuhogtatva vonul el a vészhegyről a tarka madárfelhő.

Szántják, vetik a földeket a munkás kezek. Méhümmögéses gyümölcsösökben, pillangós konyhakertekben tisztogatással, rendezgetéssel, veteményezéssel foglalkozik

a ház apraja és nagyja. A bércen kiránduló iskolások örömeikkel üdvözlik a tavaszt, dicsérik a Bölcsét, a Mindenhatót, ki oly csodálatos szépséggel teremtette a világ-egyetemet.

Biborfényben áldozik le a nap, lágyan, kellemesen csendül estimára a kistemplom harangja, áhitattal emeli le kalapját, hittel, bizalommal kulcsolja imára dolgos kezét a nép, kér, könyörög egyszersmind, hogy tavaszi fagytól, nyári zivatartól és jégveréstől oltalmazza Isten a határt és a gyermekesereg fent a bérc tetején a kereszt tövével ájtatosan imádkozza az Urangyalát és csengő hangon, szép énekekben magasztalja a keresztben meghalt Isten egyszülött Fiát.

Istenem! amilyen végtelen irgalmasságod, olyan határtalan bölcseséged és jóságod. Amint neked köszönhetjük, hogy kereszt lett válságunk eszköze, mely tornyon, koronán és bércen ragyog: neked köszönjük a kikelet üdítő illatárját, melyet nem keverhet semmiféle vegyész, neked köszönjük a tavasz harmonikus szinompáját, melyet hűen nem vegyithet, nem festhet meg a festőművész, neked köszönjük a tavaszi örömből fakadt kellemes zenét, melyet nem utánozhat emberi ügyesség.

Keztyük tulhalmozott raktár miatt **Fehér János** mérsékelt áron árusítatnak el.

Női bőrkezyü 1-20 K-tól, férfi bőrkezyü 2 K-tól kaphatók.

Saját gyártmányu keztyük tisztítása 16 fillér.

Saját gyártmányu keztyük javítása díjtalan.

keztyüs és kötszerész üzletében

Bémer-tér (Telefon 419. sz.)

A jegyzők gyűlése.

Üdvözlük a kormányt.

Biharvámegye jegyzői egyesülete tegnap tartotta meg az évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen több fontos kérdéssel foglalkoztak. Többek között a jegyzők államosítása is tárgyalás alá került. Ebben a dologban úgy foglaltak állást a jegyzők, hogy az államosításnak csak akkor lesznek hívei, ha a közigazgatási tisztikart is államosítják,

A jegyzők gyűlése délelőtt 9 órakor kezdődött a megyeháza nagytermében. A gyűlésen igen sok jegyző vett részt. Kovács András elnöki megnyitóját követően Hollósy Gyula javaslatára Fráter Barnabás alispánt a jegyzők nyugdíjkérdésének rendezése tárgyában kifejtett munkásságáért az egyesület tiszteletbeli tagjává választották.

Az államosítás.

Az elnöki jelentés volt a gyűlés első tárgya. E jelentés keretében terjesztette elő az elnökség az államosítás kérdését.

A jelentésből adjuk a következőket:

— Az 1912. év — úgy mond — közigazgatási életünk felett nyomtalanul eltűnt és ez évről is csak azt mondhatjuk el, amit már hosszú évtizedeken keresztül elmondottunk minden évről, hogy közigazgatási életünkre semmi jót, semmi biztatót nem hozott, de annál több keserűséget, reménytelenséget hagyott hátra. Nem haladt a mi ügyünk előre egy hajszálnyit sem, ott vagyunk még mindig, ama közigazgatási szírnél, hová süllyedő hajónkat a kormány az 1904. évi XI. törvénycikkkel kikötötte. A kolozsvári közgyűlés óta már meglehetősen idős telt el s bár ha tudjuk az adatgyűjtésből, hogy a belügyi kormány dolgozik is egy a községi és körjegyzők közjogi és anyagi helyzetét érintő törvényjavaslaton. Abból eddigelé csak annyit sikerült meghallani, hogy államosítva leszünk. Nem akarunk az események elé vágni, éppen ezért a kormány által tervbe vett államosításról sem pro és sem kontra nem nyilatkozunk, hanem fenntartjuk magunknak a teljes cselekvési szabadságot akkorra, mikor majd a törvényjavaslat ismertetve lesz és nyilvánosságra kerül.

— Azt azonban már most nyíltan kijelentjük, hogy az államosítást úgy véljük helyesen és jól megoldhatónak, ha nemcsak a községi jegyzők, hanem a törvényhatósági tisztviselők is államosítva lesznek s ha a mai törvényhatósági tisztviselőség a községi és körjegyzői hivatalban veszi kezdetét.

Az államosítás kérdéséhez Ötvös Károly szólott hozzá. Kifogásolja, hogy ma mikor még semmit sem lehet tudni az államosítás módozatairól már egyesek állást foglalnak ellene. Szerinte a közigazgatás nem rossz, de rosszak a törvények, melyeken lényeges reformokat kell végezni. A közigazgatás államosítására föltétlenül szükség van.

Bizalom a kormánynak.

Az államosításból csak a kormány jóakarására lehet következtetni. Ezért javasolja, hogy a közgyűlés szavazzon bizalmat a képviselőháznak és Tisza István grófnak.

A javaslatnak azt a részét, mely a képviselőházra vonatkozott, kifogásolni akarták,

mert csak a többségnek akartak bizalmat szavazni. Az elnök azonban nem engedte meg a politizálás terére vinni a kérdést, azért egyszerűen feltette a kérdést, hogy elfogadják-e a javaslatot. A közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Végül a napirend többi jelentéktelen ügyeit tárgyalták le, ezzel a gyűlés véget ért.

A félnapos tanítás és a tanítók.

Már több, mint egy éve, némán hallgattam, avagy olvastam az egyhuzamos tanítás vitáját. De most, midőn már medréből is kicsap a vita heve, én is bátor vagyok néhány szóval a kérdéshez szólni.

Mindenekelőtt helytelen dolognak tartom, hogy oly tárgyról, mely fölött főként a tanítósnak van oka és joga vitatkozni, belevonnak külső tényezőket. E vitáknak helyei pedig a tanítói gyűlések volnának, hol esetleg szavazattal döntenék el a kérdést. Különben is a két tanítás között nincsen oly nagy differencia, a mely miatt személyeskedni érdeemes volna.

Mégis vannak jó öreg pedagógusok, a kik a sorozás gyatra eredményét is a félnapos oktatásnak tulajdonítják. Viszont akadnak ifjú tudósok, akik az egésznapos tanítást egyenesen barbarizmusnak mondják. De hát így vagyunk mindennel e szélsőséges ideges korszakban.

A félnapos tanítás helyességének kérdésénél három érdekelt fél van: a gyermek, szülő és tanító.

A gyermekek előtt a következő változás áll be a délelőtti oktatással. A délutáni nyolc órát (1 szépirás, 1 ének, 2 játék-torna, 2 rajz és 2 kézügyesség), délelőltre áttéve egyszerűen kell megtenniük az utat hazulról és vissza. Szabad délutánjuk lesz. Ezt játékra, sétára, nyelvek és művészetek elsajátítására lehet felhasználni. E két utóbbit kárhóztatni nem lehet, mert a gyermek fogékonyabb ezekre, mint az ifjú. Mozart már gyermekkorában művész volt.

Azt meg épen tagadni sem lehet, hogy a nyelveket játszva tanulják. Ez helyes beosztással a testre sem ártalmas, mert még marad idő játszani, tornázni és sétálni is. A szegény családok gyermekei azonban csavargással töltik el szabad idejüket, de ezt megteszik az egész napos tanítás után is. Ezen csakis napközi-otthonokkal és gyermekjátékterekkel lehetne segíteni. Hogy a gyermekeket az áttett órák tárgyai kifárasztanák, az nem áll. Akárhányszor megtörtént, hogy félgyakor félbe akartam a rajzolás, vagy kézimunkát hagyni és még ők kérték, engedjem meg, hogy munkájukat bevégezzék. Játsszani, tornázni még akár két óráig is az iskolában maradnának. Hátránya azonban az, hogy a hanyag gyermekeket nem lehet ottmarasztalni, pedig vannak ám hanyag gyermekek is. Leckét csak olyan iskolákban nem szükséges feladni, ahol a tanulók száma megengedi, hogy külön-külön foglalkozzanak a gyermekekkel. Ezt egy 50-60, vagy még több tanulóval bíró osztály tanítója nem teheti meg. A tantermet egy negyedóra alatt alaposan ki lehet szellőztetni. E negyed óra alatt elfogyasztják uzsonnájukat s délben jó étvágygyal ülnek az asztalhoz, holott, ha ott-hon vannak, még ebéd előtt jól laknak. A félnapos tanításról osztatlan iskolákban szó sem lehet.

Másodsorban érdekelt felek a szülők, de ők úgy megosztanak e kérdés eldöntésénél, hogy arra ezáltal befolyást nem gyakorolhatnak. Egyrésztük ugyanis nem bánná, ha egész nap az iskolában ülnének csemetéi. A másik része csak akkor küldené fel gyermekeit, ha a gazdaságban nincs dolog. A harmadik része pedig a délelőtti oktatás hive.

A harmadik érdekelt fél a tanító. Őszintén szólva a félnapos oktatás a tanítónak jobb. Jobb, mert szabad délutánját felhasználhatja csekély fizetésének pótlására. Ez a legfontosabb ok. Adjon a társadalom a tanítónak olyan megélhetést, amely mellett csupán a tanítás és nevelésnek szentelheti életét. Higyje el a t. olvasó, hogy a lelkiismeretes tanító több energiát fogyaszt el életéből egy óra alatt, mint más foglalkozású egy fél nap alatt. A gyermekek fegyelmezése, tanítása és nevelése a legfontosabb és legnehezebb munka e világon. S mit kap érte? Olyan fizetést, amely mellett nyakig uszik adóságban. Ezért van a tanítóság nagy része a félnapos rendszer mellett.

Ezek volnának az okok őszintén szólva, mentve minden nagyképeküdködéstől.

Néptanító.

Csalnak a vidéki terményárusok.

A rendőség figyelmébe.

Már nem először fordultak hozzánk panaszzal, hogy a nagyváradai terménypiacon fellázító állapotok vannak. A vidékről tömegesen beáramló nyersterményárusokat senki sem ellenőrzi, hogy tulajdonképpen mivel is mérnek.

A heti piacra igen sok tengerit, buzát, burgonyát s egyéb nyersterméket szállítanak be a jó falusiak. De már nem is olyan jó falusiak ők. Okos, praktikus raffineriával dolgoznak, pénzes Palinak nézik a várost, a melyet a hol csak lehet, hát alaposan megkopasztanak.

A terménypiacon például a következő érdekes viszonyok uralkodnak.

A vevő, mondjuk, tengerit akar venni. Szép sugár zsákokban árulják.

— Mennyi van ebben bányám, kérdik a magyartól.

— Egy köből.

— Más szóval négy véka, ugyebár.

— Annyi az uram még Bécsben is.

— Elhiszem, de azért én majd csak megmértem. Biztosabb úgy.

— Hát ezt ugyan nem méreti meg az ur. Vagy viszi így, ahogy van, vagy itt hagyja.

Ilyenkor aztán mit csináljon szegény megszorult vevő. Kénytelen elfogadni az eladó állítását, mert szüksége van az árura. Nem tud meggyőződni arról, hogy vajjon tényleg egy köből-e az a zsák vagy kevesebb.

Száz közül 98 esetben pedig kevesebb a zsák tartalma. Néha egynegyed, de legtöbbször egy fél vékával. Persze a vevő ezt már

8 hó végéig rendkívüli leszállított árak! Elegáns kostümök 25 K-tól, divatos felöltők 18 K-tól, lüszterből 12 K-tól, szövet- és gypaju delin pongyolák 12 K-tól, mosó cretonból 6 K-tól, izléses blousok selyemből 7 K 50 f.-től, szövet és gypaju delinből 5 K-tól, Madeira és grenadinból 3 K 80 f.-től, kitűnő aljak szövetből 7 K 50 f. től, **Gyermekruhák ugyszintén** vászonból 5 K-tól.

női- és leányka kalapok nagy választékban :-:
HEVESI „Párisi divataruházában“
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

csak otthon tudja meg és csöndesen emészt-heti magát dühében.

Azonban ez a rendezetlen állapot nem tarthat így sokáig. Tény az, hogy a vevőközönségnek sem volna szabad elfogadni ilyen mértéket (kőből). Követelni kell, hogy mindenütt a mai ürmértékek szerint árusítsák ki az árut. De a termelőket is rá kell kényszeríteni, hogy ilyet használjanak. Keresztül lehet ezt is vinni, éppen úgy, mint a koronában való számolást.

Azonban ezen kívül is van mód arra, hogy megszűnjék a termelőknek ez a zsarnokoskodása. Egyszerűen minden esetben fel kell jelenteni az eladót a kihágási bíróságnál. Csinos kis összeget fizet majd a hiányzó fél vékáért.

De ki lehet az egész ósdi rendszert küszöbölni oly formán, amint az már Bánffyhunyon meg is történt. Szerezzen be a város megfelelő számú ürmértéket és bizonyos díj mellett adja ki a termelőknek. Egyben mondja ki a város, hogy minden termelő ilyen mértékkel köteles árulni.

Igy aztán nem kell zsákszámba, vagy hamis köblökre venni az árut. Tiszta munka lesz a piacon.

És ha megtehetette ezt kisebb város, miért ne tehetné meg Nagy-Várad? . . .

Gázolt a villamos.

*

Nagyváradon nagyon ritkán történik villamos szerencsétlenség. A kalauzok és kocsivezetők fegyelmezettsége és gondossága teszi lehetővé, hogy a villamos forgalmat a legkisebb szerencsétlenség nélkül bonyolítják le.

Hogy azonban tegnap mégis gázolás történt, az nem a kocsivezető hibája, mint inkább sajnálatos szerencsétlenség. Hiszen egy városban sincsenek olyan rettenetes szűk utcák, mint Nagyváradon. És rengeteg baj van a rakoncátlan gyermekekkel, akik a villamos sinek között rendeznek társas játékokat.

A tegnapi gázolás a Rhédey-kert és a Szaecvay-utca torkolata között történt. A kaszárnyák előtti zöld gyepmezőn játszott több gyerek. Iskolából jöttek, hónuk alatt a zsirfoltos könyv.

A 12-es sz. kocsit nagy sebességgel kanyarodott ki a Rhédey-kert öreg fái alól, éles csengője messze elhallatszott és a gyereksereg riadva futott le a sinekről.

A vezető, *Jakab Gábor* látta, hogy három gyerek még ott van. Körülbelül 30 méternyire lehetett tőlük a villamos, mikor ismét rájuk esengetett. Két gyerek el is szaladt, de a harmadik ott maradt.

Most aztán nem lehet tudni, hogy látta-e a vezető, hogy a kis leány, *Reimann Emma*, nem tud elmenni. A hegyes cipősarok beleszorult a sinpár közé, a gyerek örült erőfeszítéssel rángatta jobb lábát s még mielőtt kihuzhatta volna, a villamos nehéz, olajos kerekei átfu-

tottak vékony kis bokáján. *Reimann Emma* eldőlt és kis lába, a sárga félcipővel, ott vérzett a ragyogó vassinen. Az elgázolt gyermek még csak fel sem szisszent. Csöndesen sirni kezdett és szomorúan nézte a cafatos harisnyát. Feltették a villamosra és bevitték a kózkórházba.

Itt még tegnap délután amputálták a lábát. Combtól le kellett vágni. A kis 9 éves leány jajszó nélkül türe, nem érzett semmiféle fájdalmat. Idegeit teljesen elzsibbasztotta a fájdalom.

A rendőrségen *Egely Alajos* hallgatta ki *Jakab Gábor* kocsivezetőt és a tanukat. Beigazolódott, hogy a vezető jóelőre esengetett, fékezett is minden erejéből, mert a fényes sineken látszik, hogy a színhely előtt már 6 méterrel csusztak a kerekek. De a kocsit, amely itt rendesen nagyobb sebességgel jön, nem lehetett megállítani.

A tanuk is ily értelemben vallottak. A vizsgálóbíró erélyesen folytatja a vizsgálatot.

Az inség-munka és a munkanélküliek segélye.

A miniszter jóváhagyása.

Nagyvárad város törvényhatósága, tekintettel a nagy munkanélküliségre, elhatározta, hogy a rendelkezésére álló mintegy 200,000 koronát inség munkára fordítja, vagyis azonnal megkezdik a vízvezeték kibővítését, burkolási és esatornázási munkálatokat, hogy a munkanélkülieknek mielőbb tudjanak munkát aálni.

Ugyancsak ez alkalommal azt is elhatározta a város törvényhatósága, hogy a munkanélküli munkások nyomorának enyhítésére 15,000 koronát szavaz meg.

A közgyűlés ezen határozatait jóváhagyás céljából felküldték a miniszterhez. Ez késleltette a 15,000 korona kiosztását, míg a múlt héten elhatározta Nagyvárad város tanácsa, hogy a miniszteri jóváhagyás bevétele nélkül is szétosztja a munkanélküliek között a megszavazott 15,000 korona segélyt.

Eleméry Ferenc tanácsnok már meg is kezdte a segély kiosztását, tegnap pedig megérkezett a belügyminiszter leirata, úgy az inség-munka, mint a 15,000 korona segély jóváhagyásáról.

A miniszter leirata a következő:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1913. évi február hó 13-án és folytatva tartott közgyűlésében 35 szám alatt a munkanélküliek, iparosok és munkások foglalkoztatása és segélyezése tárgyában hozott határozatát hivatalból felülvizsgálván, a következőkről értesitem a város közönségét.

A város közönsége határozatának azt a részét, mellyel felhatalmazza a város tanácsát, hogy 200,000 korona keretében a legrovidebb időn belül esatornázási és burkolási munkákat végeztesse, jóváhagyom, azal a kikötéssel azonban, hogy csakis oly munkálatok végeztesse el, melyek már kormányhatóságilag jóváhagyottak s hogy ezen munkálatok vállalatba adásánál a köz-

szállítási szabályrendelet határozmányai betartandók. A város közönsége határozatának ezt a részét, mellyel a munkanélküli iparosok és munkások segélyezésére 15000 koronát szavazott meg, szintén jóváhagyom.

A város közönsége határozatának a magas építkezési munkálatok vállalatbaadására vonatkozó részét tárgyalás alá vettem, melynek eredményéről értesíteni fogom. A város közönsége határozata egyéb részeiben jóváhagyásomat nem igényli.

Budapest, 1913. április 8.

A miniszter rendeletéből

Samassa,
min. tan.

Az inség-munkára szánt 200,000 koronára vonatkozólag azonban a határozat meghozatala óta változás állott be. Ugyanis a város olyan anyagi helyzetben van, hogy a rendelkezésre álló összeget fenn kell tartania a már folyamatban levő építkezések, nevezetesen az Apolló és a csendőrskola építési költségeinek fedezésére.

Minden más munka szünetel, míg a város kölesön vagy más úton pénzhez jut.

Megszökött biróné.

Aradmegye szenzációja.

Szenzációs eset foglalkoztatja napok óta Aradmegye és Araddal szomszédos biharmegyei részek intelligenciáját. Az esemény központjában egy törvényszéki bíró felesége van, a kiről napok óta nem lehet tudni, hogy hol tartózkodik.

Az illető bírót most neveztek csak ki törvényszéki bíróné. Alig foglalta el új, díszes állását, még nem is élvezhette annak előnyeit, mikor keserű családi esemény játszódott közbe, mely bizonyára befolyással lesz a fiatal bíró jövőjére. És ezért általános részvét nyilatkozik meg mellette.

A bírónak fiatal, szép asszony felesége volt. Egy kis aradmegyei járásbírószágra helyezték előbb a fiatal bírót, akinek nem sok alkalma nyílt az elhagyott vidéki helyen feleségének megfelelő szórakozásról gondoskodni. A fiatal asszony jó viszonyban élt a kis helység intelligenciájával. Különösen sokat járogatott a bíró házához az állami iskola igazgatója, a ki nagy tisztelettel viseltetett a bíró feleségével szemben.

A férj egyáltalán nem gyanított semmit. A sűrű látogatás tovább fejlődött, a miről kettőjükön kívül senki sem tudott. Ekkor következett be a férj áthelyezése. Egy távoli törvényszékhez neveztek ki.

Mig a kis helység minden embere sietett gratulálni a férjnek, addig a hűtlen feleség arról tárgyalt szerelmes lovagjával, hogy hogyan tarthatnák fenn a kettejük között fennálló viszonyt. A két szerelmes meg is állapodott, de tervük kivitelét alkalmasabb időre halasztották. Az általuk várt idő gyorsan következett be.

A férj új állomáshelyére utazott, hogy ott a hivatalos jelentkezésem tulessek és hogy

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

lakásról gondoskodják. Mindez pár napot vett igénybe. Ezt a pár napot használták fel a szerelmesek tervük megvalósítására.

Hétfőn érkezett haza új állomáshelyéről a férj. Örömröpös szívvél sietett családi fészkébe ujságolni egyet-mást új állomáshelyéről, referálni az új lakásról. A férj át-sietett az első, második, harmadik szobán, azonban a feleségét sehol sem találta. Előbb azt hitte, hogy valamelyik ismerősénél van látogatásban, nyugodtan várt. A feleség azonban nem érkezett meg sem hétfőn, sem kedden, sőt szerdán sem.

A férj végül is megtudta a valót. A felesége megszökött az igazgató-tanítóval. Ed-dig azt állapították meg, hogy a szerelmes pár Budapestre távozott. Hogy mi fog ezután történni, még nem lehet tudni. Az eset kínos megbotránkozást keltett mindenfelé.

A gyilkos legények ellen vallanak a tanuk.

Nagy érdeklődés kíséri a sápi gyilkos legények bűnyüének tárgyalását a nagyvá-radi esküdtbiróság előtt. Megkezdtek a tanuk kihallgatását és a tanuk eddig a vádlottak ellen vallottak, úgy hogy valószínűleg gyilkosságban fogják az esküdtek bűnösnek ki-mondani Tar Sándort és társát. A tegnapi tárgyalásnak legfontosabb mozzanata volt Futó Mariska kihallgatása.

Futó Mariska szerelméért versenyeztek a legények és amiért a leány Ispány Lajos szerelmét viszonozta, a boldog udvarlónak kegyetlen halállal kellett lakolnia. A vetély-társak bosszúja elől nem menekülhetett.

Kilenc órakor nyitotta meg Korn Lajos elnök a tárgyalást. Az első tanu Futó Ma-riska. Takaros, tüzes szemű, szép paraszt-leány. Csendesesen, lesütött szemmel remegő hangon felel az elnök kérdésére.

Elmondja a gyilkosság előzményeit. Ketten udvaroltak neki, Ispány Lajos és Tar Sándor. Ő Ispány Lajost szerette.

Tar Sándor gyakran ostromolta őt, fe-lesegül akarta venni, de ő kikosarazta, nem akart elpártolni a meggyilkoltól. Ezután a gyilkosság előadására került a sor.

Ispány Lajossal együtt este 10 óra tájban kinn voltak az udvaron, havat se-pertek, amikor berohant hozzájuk Tar Sán-dor, Hunyadi László és Ispány Antal. Be-menekültek a pitvarba, onnan a szobába. A támadók mindenütt utánuk. Betörték az ajtót, rárontottak a szerencsétlen fiúra és agyonverték.

— Ki volt a tettes?

— Tar Sándor és Hunyadi László.

Futó Róza a következő tanu. El-mondta, hogy Ispány Antal kinn maradt az udvaron, amíg a másik kettő benn a szo-bában megtámadta Ispány Lajost. Küldte, hogy szabadítsa ki a szerencsétlent a két dühös támadó kezei közül, de Ispány Antal nem ment.

Több tanut nem is hallgattak ki teg- nap. Az elnök a tárgyalást április 11-re való tekintettel délelőtt 10 óra után félbe- szakította és folytatását mára tűzte ki. Ma folytatni fogják a tanuk kihallgatását.

Tavaszi cipő ujdonságok

kizárólag

ARANYINÁL

Rákóczi-ut 3. sz.

..HIREK..

...
Tájékoztató.

Ápr. 12. d. u. 5 óra. Nőegylet sétahangver-
senye a Vigadóban.

Ápr. 20. d. u. 5. óra. A Katholikus Kör zár-
ünnepélye a főgimnázium disztermében.

A honvédszenekar a nőegylet hangversenyén.

Nagyvárad város zenekedvelő közönsége nagy érdeklődést mutat a most városunkba helyezett honvédszenekar előadásai iránt. És teljesen érthető ez az érdeklődés, mert a most már nagyvárad honvédszenekar pompás já-téka igazi élvezetet nyújt úgy a zeneértők- nek, mint a jó zenét kedvelő közönségnek. Ma, szombaton, április 12-én délután 5 óra- kor ismét alkalma nyílik a közönségnek, hogy a honvédszenekar pompás játékát igaz gyönyörűséggel élvezze a biharmegyei és nagyvárad nőegylet sétahangversenyén. Ez alkalomra a következő szebbnél-szebb zene- darabokat vették fel a műsorba:

1. „Ruy Blas“, Nyitány, Mendelssohn-tól.
2. „H moll szimfonia (befejezetlen). Első tétel. Schubert.
3. „Arlesi leány“ II. Szvit Bizet.
  - a) Pastorale;
  - b) Intermezzo;
  - c) Menuet;
  - d) Farandole.

Szünet.

4. „Iphigenia Taurisban“. Nyitány, Gluck C. (befejezés Wagner R.-tól.)
  5. „II. Magyar rhapsodia“ C. moll. Liszt.
- A sétahangverseny a Vigadó disztermé- ben lesz s a rendezőség gondoskodott meg- felelő ülőhelyekről. Beléptidij 1 korona. A ritka alkalmat ajánljuk előkelő közönségünk figyelmébe.

* **Az Urak Mária Kongregációja**
holnap, vasárnap fél nyolckor tartja közös szent áldozását.

* **Gróf Károlyi Mihály itthon.**
Gróf Károlyi Mihály hosszabb külföldi utjá- ról tegnap délből visszaérkezett Budapestre. Megérkezése után a gróf automobilba szállt és dr Halász Lajos társaságában Dunave- csére utazott a választásra.

* **Nemzeti ünnep.** A 48-as tör- vények szentesítésének emlékére törvénybe iktatott nemzeti ünnep alkalmából a köz- épületek, intézetek kitűzték a nemzeti lobo- gót. A székesegyházban ünnepélyes szent- mise volt, amelyet Fetser Antal felszentelt püspök végzett. Az ünnepélyes istentisz-

teleten Hlatky Endre és dr Miskolczy Fe- rene főispánok, valamint a hivatalok fő- nőkei és szép számú közönség voltak jelen.

* **A pápa jobban van.** A hivatalos római bulletinek megnyugtatók és azt állít- ják, hogy a válság elmúlt, de a Vatikánban szomorú a hangulat és a Curia biborosainak arcáról, akik naponta többször mennek tuda- kozódni, le lehet olvasni, hogy aggódnak a Szentatya életéért. Macchiafava orvostanármin- den szava biztatás. Tegnapelőtt délből ismét szivgyengeség lépett fel, aztán némileg meg- könnyebbült a Szentatya. A pápa állapota tegnap reggelre annyira javult, hogy a Vati- kánban most már nem aggódnak többé a Szentatya életéért. Tegnap délután már semmi láz sem volt. Az éjszakát jól töltötte és a hosszú alvás után ma reggel vidám és friss volt. Orvosai remélik, hogy szombaton reg- gel már elhagyhatja az ágyat.

* **Az értékebecslési szabályren- delet.** A napokban már említettük, hogy Nagy-Várad város jogügyi szakbizottsága a városi értékebecslésről készített szabályrende- let-tervezetet nem találta sem szükségesnek, sem életképesnek, s ezért érdemleges tár- gyalásba nem ment. A városi tanács teg- nap tárgyalta a kérdést s a jogügyi szak- bizottság álláspontjára helyezkedett s a sza- bályrendelet-tervezetet mint tárgytalant, félre tették.

* **Nagy vihar a vármegyében.**
Tegnap délután a vármegye területén nagy jégvihar vonult keresztül. Délután 3 órakor valóságos alkonyati sötétség volt az egész megyében. Három óra után egyszerre nagy szélvihar közben megeredt a zápor, mely pár percig tartott és a jég váltotta fel. Sűrű borsó nagyságu jégzáródás zúdult a megyére. A jég tetemesen lehűtötte a levegőt. Hogy a vetésben és gyümölcsben tett-e kárt a jég, még nem lehet tudni. A vihar alatt a levegőben oly nagy volt a légköri villamos feszültség, hogy a telefon vezetékeket nem lehetett használni.

* **Halálozás.** Richter Gyula nagy- várad postamester súlyos vesebajával a nagyvárad Rác-féle szanatoriumot kereste fel, azonban betegsége már annyira idült volt, hogy nem lehetett meggyógyítani s tegnap, 48 éves korában elhunyt. Holttestét hazaszállítják Nagybaródra.

* **Elfogták az orosz kém cin- kosát.** Bécsből jelentik: Még hétfőn este történt, hogy a rendőrség közbenjöttével a katonai hatóság letartóztatta Jandrics Cedomil boszniai első gyalogezredbeli főhadna- gyot, aki most a hadiiskolának vezérkari tanfolyamát végzi. Hiteles hírek szerint a főhadnagy letartóztatása kapcsolatban van a Bravura-esettel. A jelzett nap estéjén két tiszt több rendőrbiztossal megjelent a főhad- nagynak a Mühlgasseban levő lakásán és a tisztet elvitték a hadbírószóra, rendőrök pe- dig motozást tartottak. Minden irást és köny- vet elkoboztak, felkutatták a ruhásszekrényt is, majd lepecsételték a lakást. Másnap reg- gel a rendőrség emberei újból elmentek a főhadnagy lakására, a padlózatot felszakítot- ták, a fali kárpitokat letépték és ismét sok kompromittáló irást és levelet találtak. A kémkedés gyanúja alatt fogságra vetett Jandrie Cedomil tavaly lépett a hadiiskola növén- dékei közé mint hadnagy és időközben fő- hadnaggyá lépett elő. 1907. szeptemberben mustrálták ki a tisztképző-intézetből és a hadnagyi ranggal a bosznia-hercegovinai

első gyalogezredhez került. Csak rövid ideig maradt Szerajevóban, majd a Bécsben helyőrségen levő második zászlóaljja az osztrák fővárosban szolgált s innen vezényelték ki a hadiskolához.

* **Az öngyilkos hadapród temetése.** A nagyvárad-i honvéd hadapródiskola öngyilkos növendéke: **Fábry Béla** temetése ma, szombaton reggel megy végbe a nagyvárad-i vasútállomáson. Tegnap ugyanis megérkeztek az öngyilkos ifjú szülei, akiket mélyen lesújtott fiuknak végzetes tette s intézkedtek a temetés iránt. A holttestet Rákamaz községbe szállítják, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

* **Városunkban egy** mindenek által óhajtott, egy fölötté fontos közérdekű intézmény, a **lakáskiadó vállalat** máig is hiányzik. Ezen intézmény — mely hivatva lesz úgy a háztulajdonos, mint a bérlő urak, tehát a város minden lakosának szolgálatot tenni és így az joggal fölötté szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdte működését. **Szacsvay-u. 12. sz. a.** A vállalat, amely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemű érdekeit szolgálja, felvilágosításokat ad, okmányokat beszeresz, közigazgatási ügyekben mindenhol eljár stb. külön díjazás nélkül. — A vállalat az öt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok bérbeadását **személyes közreműködése által** is előmozdítja, azokról mindenkinek pontos felvilágosítást ad, a szükséghez képest azonban hetenként legalább egyszer egy **kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden ujságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk ecsetelni az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosít; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A vállalat pártolói a kiadó lakásokhoz mérten évi díjat fizetnek, amely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.**

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzleteme. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel **Braun Margit** Rimánóczy-u. 1.

* **Csodaszép csemegezőllő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss **Carfiol**. Idei máltai burgonya. **Fajnarancsok!** Kitűnő fehér és piros hegyiborok, a legolcsóbb árban. **MERTZ NÁNDOR** csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett.

x **Szülők figyelmébe!** Bérma és áldozó ruhák legnagyobb választékban Hevesi „Párisi divatruházában” Nagyvárad, (Zöldfa-utca.)

OCCASSIO ELADÁS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. — Telefon 783.

* **A kocsitartó** közönség szives figyelmét felhívjuk **ÜVEGES JÁNOS** kerégyártó munkáira **Báthory-u. 9. sz. Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyeget stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvány** és **Szentmiklós** szűcsök, Nagy Sándor-u. 1.

x **Egy leány felvétetik STEPPER cukrászdába.**

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a **Rákóczi-uton**, bel- és külföldi szövetkülönlegességek a melyekből rendkívül kedvezményes árban készitünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumok készítését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek **Biró László** és **Társai** uri-, női- és papi-szabók **Rákóczi-ut 22.** Telefon 832.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RACZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkekben**, amit **Ungerleider Szalmon** harisnya és keztyű áruháza árusít **Nagy-Váradon**, **Szent János-utca 4. sz. alatt.**

x **BENEDEK SZAPPAN** óriási darab mesés jó **száraz mosó szappan** darabja 30 fillér, **BENEDEK TESTVÉREK** fűszer- és csemege nagyáruházában **Zöldfa-u.** Telefon 901.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** Szilágyi Dezső-u. 6. sz. a. üzletében a most érkezett 20 l. e. nyitott **Benz** automobil megtekinthető. — A kocsit rendkívül izléses és elegáns kivitele méltán feltűnésre tarthat számot. — A cégnek a napokban jelent meg birtalmu árjegyzéke automobil-felszerelési-cikkekről, mely érdekfűzőknek rendelkezésére áll.

x **Csödtömeg eladás.** **KLEIN SÁNDOR** és **VILMOS** csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: **harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők** és fésű áruk stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig **Rákóczi-ut 18. alatt** lesznek kiárusítva.

x **Párisi ujdonságok** érkeznek minden nap **Ujhelyi Róza** női kalap üzletébe **Rákóczi-ut 2.** Városi bazar.

x **Hipp, Hopp, Hurrá,** megvertem **Palikát**, mert elfelejtette, hogy a **PÁRIZSI BAZÁR** a Sas alatt van, a **Csipke áruház** mellett.

x **Csataldzsánál** a bolgárok és törökök harcolnak egymással, **Váradon** pedig a hölgyek kelnek harcra a nélkülözhetetlen **Mlle Juliette-féle** angol-, francia- és hallcsont nélküli fűzőkért, a melyet **jutányos** árban készít a **Színház-u. 4. sz. alatti fűző terem.** Állandó nagy raktár fűzővédőkben.

x **Felhívom** a nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmét az ujonnan érkezett tavaszi divatfrizurákhoz szükséges hajpótlékokra. Végzek alkalmi fésűlést, ondulatiót, hajmosást, lemoshatatlan hajfestést stb. Készíték mindennemű hajmunkát, transzformatiót, illetve parókát is — természetű művészies kivitelben — polgári árak mellett. Kiváló tisztelettel **Schmidt** hölgyfodrász. Telefon 11—98. **Rákóczi-ut 5. szám.**

x **Ridzyk József** épület- és mülakatos **Nagy-Várad Rákóczi-ut 20.** (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecsel vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, támentes vasajtók, sárkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Még is mozog a föld!** Mert minden nap érkezik női kalap divatujdonság **Kohn Eszter** utóda **Helén** női kalap divatterme, párisi és bécsi modellekkel gazdagított üzletébe. Átalakítások **jutányos** árban. Gyász kalapok állandóan raktáron. A **Szigligeti-színház** szállítója. **Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. sz.**

x **Női** finom párti fél cipők 4 koronától kezdve, női chewrau, vagy boksz félcipő 6 korona, férfi chewrau, vagy boksz cipő 3 korona. Kalapok, sapkák, fehérneműek, uri divatcikkek legolcsóbb bevásárlási forrása **Feketénél, Bémer-téren.** Üzletemet május 1-én **Szent János-utca 3. szám** alá helyezem át.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban egy emeleti ketaszobás lakás** me lékhelyiségekkel f. évi **május 1-re kiadó.** Ertekezhetni a **Polgári Takarékpénztárnál.**

* **Szimfonikus női zenekar** szer rendkívül kellemes szórakozást annak a nagyszámú publikumnak, amely esténként a **Korona-kávéház**at keresi fel. A zenekar kitűnő erői: **Császari Paula** hegedű- és **Szegesdi Mariska** zongoraművésznők. Műsoruk elsőrangú számokból áll, naponta változik s mindég családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a **Korona-kávéházba**, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és **Nagy-Váradon** máshol fel nem található szórakozás vár reá. A kávéház jó hírneve, a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi kitűnően szervezett női zenekar egyaránt biztosítják a **Korona-kávéház** számára azt a nagy népszerűséget, amellyel most bír. A zenekar meglepő precizitással adja elő a legújabb operettek népszerű számain, pompás kuplékat és a legszebb népdalokat.

Valódi **Amerikai** és **Chassala** cipők, legjobb **Borolino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szereshetők be.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: **Lakajok.**

Vasárnap d. u.: **Kis gróf.**

este: **Arany eső.** Operette bemutató.

Az Aranyeső. Vasárnap este lesz a bemutatója **Zerkowitz** bájos, fülbemászó zenéjű operettejének, az **Aranyesőnek**, amely nap-nap mellett zsufolt házak előtt, állandó műsordarabja a budapesti Népoparának. A vidékre is elszállt már a Budapesten utcahosszat olyannyira népszerűvé vált **Uncilismuncili** dal, amely dacára a maga kedves könnyedségének, egyik leghatásosabb száma az operettnek. Ez a végtelenül bájos kis dalnak a szövege, teljesen hüen a budapesti-mintához, nálunk is transzparensben megjelenik a függönyön, ami azt a hangulatos intimitást biztosítja, hogy a közönség a zenekarral énekelheti a dalt. Ami az **Aranyeső** nagyvárad-i szereposztását illeti, az operettben az együttes legjelesebb erői vannak foglalkoztatva. Így **Bánky Jolán**, a menetjegyirodista leányt **Görög Olga** énekl. **Gvendolin**, valóban atrakciós szubrette partiját

Kassay Rózsi és Horváth Miei felváltva játszóak. A hölgyek közül Sebestyén Irma és Kovács Hanna jutnak igen jó szerepekhez. Aladárt Medgyasszay éneklés és kellőleg foglalkoztatva van a komikus elem is, amelyet Leövey, Kabos és Tompa képviselnek.

Kis gróf. Vasárnap délután az idény egyik legvonzóbb reprize a Kis gróf kerül színre a Szigligeti Színházban. A közkedvelt bájos operette iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadásban az operette-ensembleban Horváth Miei, Görög Olga, T. Pogány Janka, Sik Rezső, Tompa Béla, Kabos Gyula vesznek részt a fő szerepekben, ami előre is pompás előadást biztosít a délutáni közönségnek.

EGYESÜLETEK

A Nővédő Egylet választmányi ülése.

A Nagyváradai Kath. Nővédő Egylet f. hó 11-én délután fél 6 órakor választmányi ülést tartott, amelyen jelen voltak: özv. Echerolles Kruspér Sándorné, özv. dr. Személy Kálmáné, özv. Grunwald Henrikné, özv. Olasz Ákosné, Sándor Albertné, Páll Ilona, Kazinczy Mária, Keledi Margit, Gálffy Sándor, Szilágyi Dózsa.

A megjelenésben akadályozott elnöknő helyett özv. dr. Személy Kálmáné, alelnöknő nyitotta meg a gyűlést. Üdvözölte a választmányt. Különös hálóját tolmácsolta özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné iránt, aki most is megmutatta a patronázs iránt való meleg érdeklődését, amit a legnagyobb örömmel vett tudomásul a választmány. Özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné a legmesszebbmenő szellemi és anyagi támogatásával biztosította a Kath. Nővédő Egyletet és a legnagyobb örömmel vette tudomásul a választmányt azt is, hogy a működőtagok közzé is belép. Ez a körülmény nemesak öröm, hanem követendő példa is mindazoknak, akik csak távolról nézik az egylet működését.

A választmány örömmel és köszönettel vette tudomásul, hogy br. Königswarter Melanie a könyvtár számára 50 K-t adományozott. Nagy elismeréssel méltatta Vucskies Aranka, eddigi előjárónő buzgó működését, akinek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott; épp úgy elismeréssel adózott az eltávozott Kazay Lászlónak, aki buzgósága által mintaszerű patronessz volt.

Az előjárónő tisztségét Kazinczy Mariska vette át, míg jegyző Keledi Margit lett. Örömmel vette a választmány tudomásul azt, hogy a patronesszek Kolozsváry Sárkában és Schwarz Gabiban 2 jeles működő tagot nyertek meg. A januárban kifejtett propaganda következtében a védencek száma 100 fölé emelkedett, amely szám azonban folytonosan ingadozik. Említésre méltó, hogy 16 a védencek közül a főziskolában ingyenes gyakorlatra jár vasárnap délelőttöként. Az egyesület történetében pedig mindig kiemelkedő tény lesz az a nehézségektől vissza nem riadó buzgóság, amellyel özv. Óváry Sándorné elnöknő, özv. Olasz Ákosné 70 védencet otthonukban kerestek fel környezettanulmány végett, amiből ki lehet emelni azt a szeretetet, amellyel a leányok a szülők tanúsága szerint a patronázshoz ragaszkodnak, másrészt azt a szegénységet, amelyben a szülők élnek, amely a gyermekeket oly korán már a kenyérkeresetre utalja. Az a meggyőződés alakult ki, hogy nagyon üdvös lenne egy szegényalapot létesíteni, amellyel a patronázs a védencek némelykor nagyon szorult helyzetén segíteni tudna.

A patronázs jövő életére bizonyára fejlődést jelent az a határozat, hogy annak neveléssel foglalkozó tagjai gyakorlati előadásokat fognak tartani a nevelés köréből

vett tételéről, bár eddig is a hónapoként megtartott konferenciákat megelőző megbeszélések sok kérdést tisztáztak és feljlesztették a patronázs helyes vezetéséhez szükséges érzéket. Az év megnyitó és évzáró ünnepélyek behozatala, érdemjegyek kiosztása és ennek alapján jutalmak kiosztása bizonyára emelni fogják a patronázs erkölcsi színvonalát és a leányoknak hűségét. Ezek a választmánynak tett jelentések illetőleg indítványok, amely egyuttal tudomásul vette, hogy a közgyűlés óta lefolyt 20 vasárnap alatt nyilvános színelőadással, hazafias vagy családi jellegű ünnepélyekkel, egészségügyi, háztartás körébe vágó, történelmi, vallási előadásokkal, amelyek közt ki kell emelni özv. Báthory Nándorné vendégnek közvetlen előadását, mint igyekszik a patronázs célját megvalósítani.

Ezzel a választmányi gyűlés véget ért, tanulva a tapasztalatokból, lelkesedést és irányítást merítve a jövőre.

TANÜGY

Magánvizsgálatok az újvárosi közs. polgári leány iskolában. Azon magántanulók, kik folyó év június hónapban a nagyváradai újvárosi közs. polgári leányiskolában óhajtanak magánvizsgálatot tenni, a vizsgálat engedélyezése iránt Biharvármegye kir. tanfelügyelőségéhez intézett 1 K-ás bélyeggel ellátott kérvényüket folyó év május 1-ig adják be az újvárosi közs. polgári leányiskola igazgatóságához. A kérvényhez esatolando: Az utolsó iskolai bizonyítvány. 2. Születési anyakönyvi kivonat. 3. Illetőségi bizonyítvány. Nagyvárad, 1913. április 11. Beleznay Antalné, igazgató.

TÁVIRÁTOK

Minisztertanács.

Budapest, ápril 11.

(Saját tud.) Ma délután fél 6 órakor minisztertanács volt Lukács László elnöklete alatt. A tanácskozás, melyen folyóügyeket tárgyaltak, két óráig tartott. Serényi földmivelésügyi miniszter nem vett részt a tanácskozásban.

A Dunavecsei választás.

Dunavecse, április 11.

Délután a választás a következőleg állott:

fél 3 órakor	Benedek	697
	Platthy	589
fél 4 órakor	Benedek	703
	Platthy	754
fél 6 órakor	Benedek	837
	Platthy	1171
fél 7 órakor	Benedek	1000
	Platthy	1320

A zárórát nyolc órára tüzték ki. A választás fél 9 órakor ért véget.

Benedek	1160
Platthy	1498

szavazatot kapott.

Tehát a dunavecsei választás a Kossuth-párt győzelmével végződött.

Szilisztria Romániáé.

Pétervári, ápr. 11.

A Románia és Bulgária között felmerült differenciák tárgyában összehívott nagyköveti értekezlet utolsó tanácsa is végbement. E tanácskozásán úgy állapodtak meg, hogy Szilisztria Romániáé lesz azzal a feltétellel, hogy Románia 30 évig Bulgáriával szemben semleges marad háború esetén.

Szerencsétlenség egy üzletben

Gyula, április 11.

Prill Imre gimnáziumi tanuló atyja üzletében egy revolverrel játszott. A revolver elsült és Szabados János segédet halálosan megsebesítette.

Kivégzett rablógyilkos.

Dortmund, ápril 11.

Ma reggel hat órakor az itteni országos törvényszék udvarán Gröbler magdeburgi hóhér kivégezte Schweckendick Ferenc lakatost, a kit tavaly november 12-én ítélte halálra az esküdtszék marasztaló verdiktje alapján a törvényszék Schreckendick Ferenc augusztusban megfojtotta és kirabolta egy jóbarátját, Bachmann szabót.

Református pap, mint köztársasági jelölt.

Gyoma, április 11.

Az esetben, ha Kovács Gyula nem fogadja el a jelöltséget, a választók köztársasági programmal Jánosy Zoltán református lelkész fogják jelölni.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT ROMA.

Történelmi elbeszélés.

Irta Dús László.

(Folytatás.)

37

Landulfó mereven nézett a hevülő Orsinira.

— Orsini vagy és ezért hevülsz a pápáért! — mondotta hidegen, — de én Colonna vagyok.

Orsini bámulattal és megütközéssel nézett a szólóra:

— Hogy merted elvállalni a pápa védelmét? — kérde Massimó.

— Eh hagyjuk ezt, Massimó, — válaszolt Landulfó, — elvállaltam, ha arra szántam rá magamat, kardomra és a loretoi szent szüz anyánkra mondom, meg fogok felelni kötelességemnek.

— Menjünk tehát, verjük fel Róma népét! — mondotta Orsini, nem kételkedvén többé Landulfóban.

— Nem! — válaszolt a Colonna, — Róma itt marad nyugalomban, nem óhajtom, hogy újra áldást nyerjen a pápától, mert az egy újabb lázadás által volna megszerezhető. Elsőben is VIII. Bonifác pápa szentséges atyánkat biztonságba kell helyeznünk, hogy a hadat szervezhessük.

— Hol van a sereg! — kérde Orsini.

— A sereg maga ő Szentsége.

Landulfó más szavakkal ismételte Orsini előbbi nyilatkozatát.

— Én veled tartok, Landulfó.

— Akkor jer, menjünk és keressük fel szentséges atyánkat!

És Landulfó Massimoval együtt VIII. Bonifác pápának keresésére indult a Quirinál sok-sok szobáin és termein át, míg végül megtalálták őt a kápolnában, az oltár előtt mély áhitatba merülve.

Orvieto a Paglia folyó jobb partján terül el, maga a vár azon időben hatalmas erősség volt egy magas tufasziklán állott és a várost és az egész vidéket uralta helyzetével.

A várban pápai őrség volt még pedig az erősségnek megfelelően elhelyezve.

Rómából az ut szőlő és olajfa ültetvények között vezet, a szőlő és az olajfa aképen volt termelve, hogy egymást támogassák. A szőlő venyigéje ki volt nyújtva és egy-egy olajfa törzséhez erősítve, mi által a szőlőkaró szüksége elenyészett.

Itt, ahol az enyhe tél a szőlőtőkék fedését nem követeli a téli időben, a szőlő bőven ontotta a nedvet, míg az olajfa, évenként kétszer legalyazva, az olasz konyhára az úgy nevezett zsirozót adta.

Az ut a Paglia folyó mellett, a Boltenától pár kilométer távolságra vezetett el úgy, hogy mindig a folyó jobb oldalán, az Adriai tenger felé tartott.

Kellemes, novemberi idő volt, amikor a pápa gyaloghintójában megtette ezt az utat Massimo Orsini kíséretében.

Nem volt titok a pápa elutazása, sem a bibornoki testület, sem a katonák, akik felügyeltek biztonságára, nem titkolták, hogy a pápa a Colonnák előtt távozik Rómából, ezért azután amerre ment, az ut mindkét oldalán, a hegyeken mint a völgyekben, ezrével tolongott a nép, hogy lássa Róma urát és térdepelve fogadták áldását; meg is jegyezte VIII. Bonifác:

— Massimo! Én úgy látom, hogy ez nem a pápa menekülése, hanem diadalutja.

Massimo mélyen meghajította fejét egészen a lóva sörényéig és így válaszolt:

— Aldassék az Ur neve, szentséges atyám, hogy a nép szívét nem voltak képesek elhajtítani anyaszentegyházunktól!

— Ugy van, Massimo! — válaszolt a pápa — a nép nem VIII. Bonifác vagy inkább — mint Giacomo Colonna mondaná — Cajetani Benedek, hanem a Krisztus helytartója iránt viseltetik lángoló szeretettel és hódolattal.

— Még a nap is derűt áraszt reánk! — mondotta Massimo.

— Aranyugárözönt szór utunkra! — felelt a pápa.

Fiesco Lukács biboros, aki szintén lóháton tette meg utat, ugratott elő.

— Szentséges atyám! — mondotta, a gyaloghintó ablakáig hajolva, — forduljunk vissza!

— Miért Lukács? — kérde VIII. Bonifác.

— Ez a nép velünk jön és mi elseperjük vele a Colonnákat! — válaszolt a biboros.

VIII. Bonifác szigorú tekintet vetett Fiescora.

— A Colonnák nem ellenségek, azok ellenfelek, csak hogy még nem nőttek meg és az Ur segítségével le is győzzük őket. Fülöp király a mi ellenségünk és minden király, aki nem hajol meg az egyház méltósága előtt. A Colonnáknak a tiara kellene, Fülöp király VIII. Bonifác után nyujtaná ki karját.

— Ezt el nem éri! — szólott közbe Orsini.

— Ezért kell nekünk legelsőbben Italiát az Ur szentegyháza hatalma alá vonni, hogy ne férközhessenek a pápához az önző, a bűnben ejtőző koronásfők. Róma egykor a császárok városa volt Rómának épen úgy a pápák városának kell lennie.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— — —	—
Májusi buza	— — —	11.16
Októberi buza	— — —	11.69
Áprilisi rozs (1913)	— — —	9.32
Októberi rozs	— — —	9.47
Májusi tengeri (1913)	— — —	7.66
Juliusi tengeri	— — —	7.91
Áprilisi zab (1913)	— — —	9.76
Októberi zab	— — —	8.56

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	807.75
Oszt. hitelrészvény	—	618.50
4%-os koronajár. dék	—	82.10
Oszt. magy. államv.	—	704.—
Jelzálogbank	—	423.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

BUDAPEST, VIII. Losonczy-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye

ujabb reklámakelőre ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembezőköbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)

- 1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol powderpapír
- 1 csomag dr. Heider-léle fogpor
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz
- 10 drb. szekrény- és ruhailatosító (francia Sachet-lap)

Összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta eszközöketnek utánvét mellett. Négy koronán aluli megrendeléseknél portómentes céljából célszerű a pénzt előre beküldeni, (lehet bélyegkeken is) így a portó 50 fill., utánvételes szállításoknál portó 84 fillér. Csomagolási költséget nem számolunk. Tízetát oldalas illatszer és háztartási értesítőket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Orosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi létszerész üzlete Nagy-Várud, „Sas-passage“ átjáró.

Ajánlja saját készítményű

Sérvkötőt,

szuszpenzoriumok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálcák, bidég,

anatómiai sérvkötők

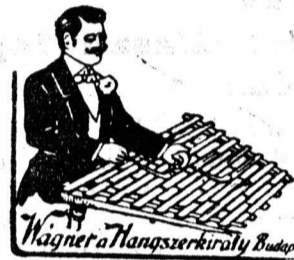
a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árendésmény.

RUFF TESTVÉREK

Épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezeték javítások és takaréktűzhelyek** elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése egy mint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzó stb. **Lencsés kútaink** egy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölmúlnak. Mindenemű gépjavítások szak szerűer. és gyorsan eszközöketnek.

Meglepő ujdonság!

FACIMBALOM

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabokból áll és a mellékelt verőkökkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkökkel, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona.

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY“ országjárte elismert elsőrendű hangszerárúházában
Budapest, József-körút 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — OVAS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos
Sánc-utca a kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárak

előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangú fűszer- és csemege kereskedésében szereshetők be.

Hímzés, Csipke árak

nagy mennyiségben érkeztek; igen olcsó árakban lesz eladás.

Mérete 2 fillértől fejjebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiling finom 194 l.

Harisnya és zseb-
kendő mindenárban.

Rákóci-ut 14. volt Apolló mellett.

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt, ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

A Katholikus Népszövetség jogvédő irodája.

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Kör könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Kör könyvtári helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltnék.

A Katholikus Népszövetség biztosító osztálya.

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály (Kath. Kör épülete) szolgálnak.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfiótelep: Szőlős-u. 16.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való tömődarabokat, csömöszt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerű építését. Nagyobb vállalatoknál tervekkel és költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz, keresse fel DARABONT ÉY. és TARSA uriszabó céget Szilágyi Domsó-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szövedés, kifogástalan kiszolgálás Alkalom és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a **Kossuth-utcán** lévő a

„NAGY PIPA“

vendéglőt átvettem és azt ujonnan átalakítottam.

Naponta friss esapolású **kőbányai salon sör** (alá Pilseni!)

Kitűnő érmelléki faj borok. **Isletes magyaros konyha.**

Naponta válogatott zónás reggelik. Előzékeny és figyelmes kiszolgálás.

Pénteken mindig halesztély.

Szombaton állandóan nagy hurkaestély zeneszó mellett.

Szíves pártfogást kér

Popovics Sándor,
vendéglős.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **abonensek naponta felvételnek.**

Nagyvárad város jéggyára, Ossi-téren.

Gyári telefonszám 651.

Üzletvezető telefonszáma 1046.

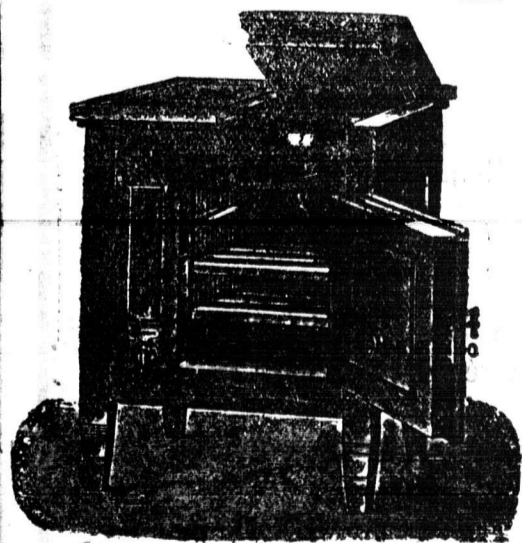
Tisztelettel értesítjük a t. jégfogyasztó közönséget, hogy rendes üzemünket megkezdtük és házhöz szállítunk vízvezetéki vízből előállított

kristály tiszta műjeget.

Havi bérlet rendszerre előjegyzések elfogadhatnak; napi egész tábla szállításnál havi 9 koronát, napi fél tábla szállításnál 4-50 koronát számítunk.

A szállítás gyorsan és pontosan, tisztán kezelt hygienikus kocsikon történik.

Megrendelések telefonon is eszközölhetők, melyek mindenkor a leggondosabban lesznek elintézve.

T G S Z E K R É N Y E K kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

különlegességek vaskereskedésében